

FRI – BLADET 2015

Samarbetsblad för svenska friluftsmuseer

Bästa FRI-vänner !

Lagom till jul får ni nu en rapport från FRI-mötet på Mariebergsskogen den 2 - 3 september 2015.

Vi var 50 deltagare från 15 olika museer och kulturinstitutioner.

Liksom 2014 var FRI s årsmöte förlagt till Riksförbundet Sveriges Museers Vårmöte och därmed separerat från FRI mötet. Vårmötet hölls i Sigtuna. Protokollet från årsmötet fick ni i direkt anslutning till mötet.

2016 års årsmöte är planerat till Vårmötet i Linköping/Norrköping, den 19 - 21 april. Boka in datumen redan nu.

Värd för FRI mötet 2016 är Foteviken, Höllviken, Skåne och datumen är preliminärt satt till den 31/8 – 1/9 september. Inbjudan skickas ut i början på maj. Björn Jakobsen hälsar oss varmt välkomna.

FRI-möte i Mariebergsskogen, Karlstads stadspark

FRI-mötet hade temat natur, kultur och kvalitet.

Vi hälsades välkomna av Margareta Nisser Larsson, ordförande i Mariebergsskogen AB och Anna Löf Falkman, VD.

Cortina Lange, nätverkets sekreterare, tackade för att vi fick komma. Vår käre ordförande Henrik satt fast på en flygplats någonstans i världen och lyckades inte komma till mötet innan det var slut.

Redaktör: Cortina Lange,
Stiftelsen Skansen, Box 27807,
115 93 Stockholm, Tel.
084428004,

E-post:
cortina.lange@skansen.se

Jag önskar er alla en God Jul
och Gott Nytt År.

Introduktion till Mariebergsskogen

Anna berättade, på ett inspirerande sätt, om parken och dess tillkomst.

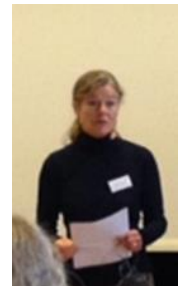
Mariebergsskogen invigdes för exakt 90 år sedan. Då som ett friluftsmuseum med Skansen som förlaga.

Idag är Mariebergsskogen en året runt öppen stadspark och sedan 1996 drivs Mariebergsskogen AB

som ett helägt kommunalt bolag.

Devisen för parkens jubileumsfirande är att de "Blickar bakåt och firar framåt".

Allt började med ett brev från dr Conrad Höök till sin syster: "Till Mina arftagage! Om Marieberg efter min död försäljes, så låt åtminstone ej skogen komma i afverkarens våld. Skänk den då heldre till staden, mot betryggande garanti för dess framtida bestånd och vård. Detta är min innerliga bön! Marieberg den 3 maj 1892"

Systemn respekterade Conrads önskan och Ebba och Curry Treffenberg utfärdade den 1 september 1896 ett gåvobrev till Karlstad stad gällande Mariebergsskogen. Karlstads tog tacksamt emot donationen och området skulle för all framtid vårdas som stadspark. Det var Conrads syster Ebba Treffenberg som såg till att broderns sista önskan blev verklighet. Till minne av Ebbas handling finns nu en plats "Ebbas plats" vid Mariebergs herrgård.

I gåvobrevet fanns också bindande villkor, bland annat får skogen ej komma i afverkarens våld. Den enastående tallskogen med sina 300-400 år gamla träd ingår idag i ett natura 2000 område och kommer att ingå i en naturreservatsbildning.

Under sommaren kan de minsta besökare komma ut i skogens egen scenografi och förtrollas av bergatrollet, trollmor, alver och annat skrömt. Trots av trollden är så rädda för barn brukar de vänja sig efter en stund.

Parken är öppen året runt med fri entré. Drygt 500 000 besöker Mariebergsskogen årligen.

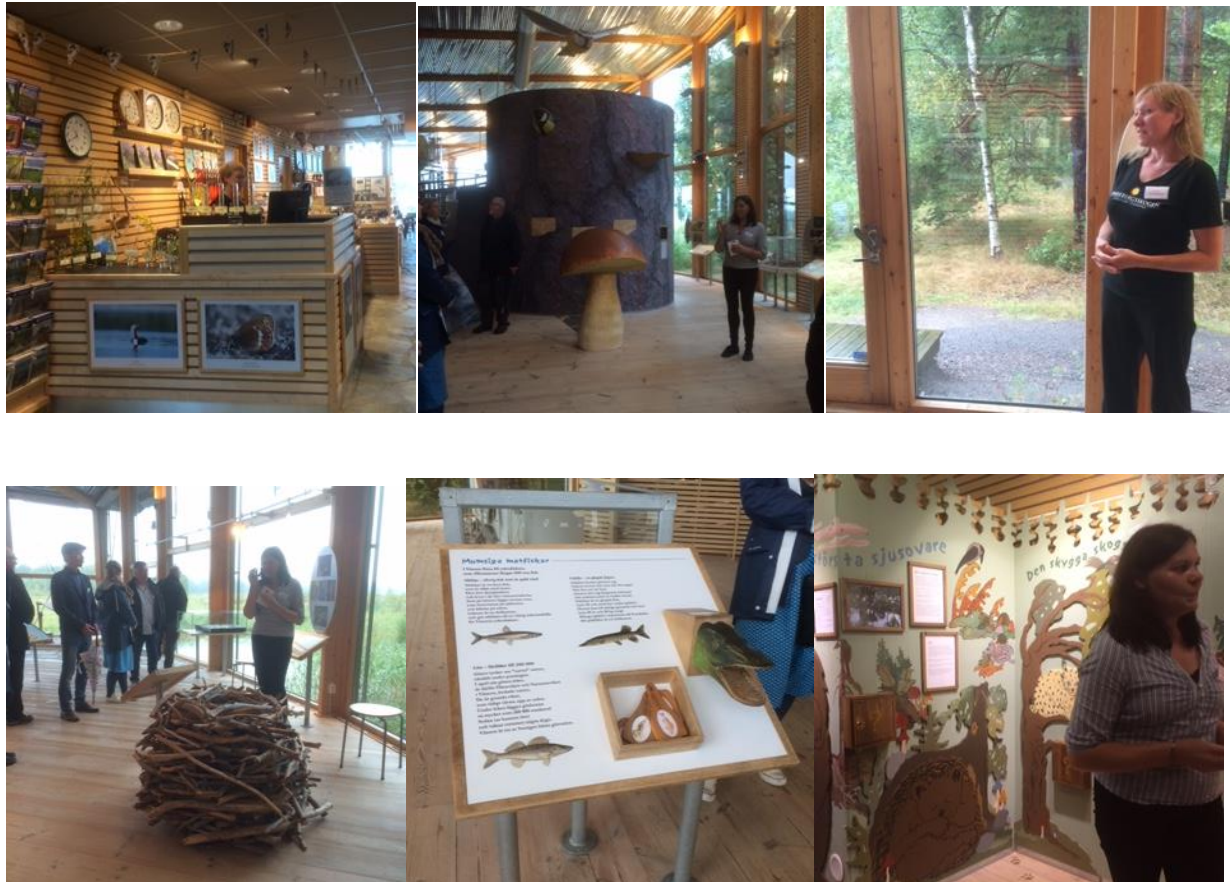
Liksom för de flesta av oss är Mariebergsskogen beroende av extern finansiering för sitt utvecklingsarbete. De har olika former av samarbeten, ansöker om EU-bidrag, och arrangerar insamlingar.

Text delfinansierades Barnens köksträdgård genom s.k. "grassroths fundraising" alltså insamling där många deltar. I ett samarbete med Ica Maxi fick kunderna panta sina burkar och flaskor till förmån för projektet.

Annas presentation avslutades med ett bildspel om parkens 90 år av verksamhet. Se Mariebergsskogens hemsida.

Vi upptäcker Mariebergsskogen!

Naturrum

Naturrum inspirerade oss alla. Verksamheten är öppen tisdag – söndag och alla dagar under skolloven. Inriktningen på verksamheten är vardagsnatur och här kan man alltid besöka en basutställning och två tillfälliga utställningar. I den pedagogiska verksamheten jobbar man ofta tematiskt och lärande genom alla sinnen.

Byggnaden har formen av ett löv i skogen och är ritat av White arkitekter och utanför finns en spångad naturstig på 3 km.

Naturvårdsverket bidrar till verksamheten med 300 tkr om året.

Lekträdgården är tillgänglig året runt. Här finns en fontän omgärdad av konstgräs och olika lekredskap med teman som konst, musik, litteratur, motorik. På vintern ersätts fontänen med en julgran och konstgräset med en isbana.

Gestaltningen av lekträdgården utlystes som en arkitekttävling och vinnare var Helena Banegård från White arkitekter.

Spikgården - en 1800- tals gård med historisk trädgård, Barnens köksträdgård och Djurparken Lillskogen

Spikgården används som våffelcafé.

Trädgården runt huset visar kulturväxter hemmahörande i Värmland.

I framtiden hoppas man kunna sälja

avnämare från växterna.

Barnens köksträdgård

Hit bjuds alla förskolor in för att odla tillsammans med personalen. I år kände sig 16 förskolor manade men endast 9 kunde delta. Barnen besöker trädgården 2 gånger på våren och två gånger på hösten. Varje besök är två timmar. Barnen får så, ansa, bygga fågelskrämmor och skörda. Verksamheten är gratis och finansieras av Mariebergsskogen i samarbete med olika sponsorer.

Parker, natur och människor

Helena Bjarnegård, stadsträdgårdsmästare i Göteborg höll en mycket givande föreläsning om hur hon i Göteborgs stad arbetar utifrån en grönstrateg som utgår från utmaningar som finns inom stadsutveckling Hållbarhet, Mänskliga rättigheter, Hälsa, Integration, Tät stad – Nära stad och Delaktighet. Ta del av hennes presentation som bifogas Fribrevet.

FRI:s arbetsgrupp - Pedagogik

FRI-pedagogmötet pratade om användningsområden för det antagna policydokumentet av olika friluftsmuseer som "peppade" övriga att göra dokumentet till ett levande dokument.

Flera deltagare berättade om sina erfarenheter från sommaren s olika pedagogiska verksamheter. *Skansen* berättade om programmet "Kom och hjälp till i hus och gårdar" med återvinningstema av bl.a. ylletyger, Pride visningar under Pridefestivalen och ett program under planering till Skansens 125 år jubileum "Oss andra- de som inte syns"

Upplandsmuseet om sina SFI visningar i Walmstedska gården där dialogen får ta tid och programmet "Romska röster".

Kulturen om sin populära Emil i Lönneberga utställning med uppbyggda lekmiljöer av bl.a. köket i Katthult.

Jamtli om sommaren nya program för barn "Beppes sagostund" vars utställning delvis producerats med hjälp av volontärer från Jamtlis Gynnare.

FRI:s arbetsgrupp – Chefgruppen

FRI s olika policydokument – hur använder vi dem konkret?

Kulturen i Lund är på gång att komplettera policydokumenten med egna måldokument.

Jamtli använder innehållet som inspiration för den egna verksamheten och att hänvisa till vid EU – ansökningar.

På Skansens inkluderas policyn för pedagogik i manualer för säsongsanställda samt diskuteras vid morgonsamlingar.

Foteviken har som ambition att fusionera ihop egna och FRI s policydokument.

Gamla Linköping bifogar dokumenten till Verksamhetsplanen.

Förslag om att även formulera policys avseende volontärverksamhet och kommersiell foto- och filmverksamhet tog upp.

Var kommer pengarna ifrån? Var en annan fråga som diskuterades. Vägarna är många, här kommer några exempel utöver rena entré avgifter: uthyrning av lokaler till marknadsmässiga priser, försäljning av varor, förtäring och attraktioner, sponsring och evenemangsverksamhet.

Mötet avslutades med att alla närvarande redovisade hur sommaren gått.

Dag 2 inleddes med en rundvandring i kvarteret Almen i centrala Karlstad

Karlstad brann 1865 och kvarteret Almen var den del som klarade sig undan lågorna. Området står inför en utveckling så att området blir mer tillgängligt för besökare. Olle, arkivpedagog från landsarkivet och vår ciceron levandegjorde historien på ett spännande sätt. Efter honom tog Leif Gustafsson från fastighetsförvaltningen över och berättade om sitt uppdrag att utveckla kvarteret.

Vandringen avslutades med en kanaltur med möjlighet att dela erfarenheter med varandra. Och det gjorde vi, båten fylldes med ett engagerat tjatter blandat med information om Karlstad.

Och som tur var skiner alltid solen i Karlstad och vi fick användning av våra solglasögon som följde med mötesmaterialet.

Bevara och utveckla en motsägelse

Landskapsarkitekt Kolbjorn Waern föreläsning gav perspektiv på begreppen. Se bilagd presentation. Ett av hans budskap var definitionen av autenticitet såsom en känsla av orördhet utan att det handlar om att något verkligen är orört.

Till slut något om den fantastiska gästfriheten

Fika, luncher och middag, vi bjöd på kulinariska läckerheter, trevlig samvaro, närvaro av kommunens högsta ledning och inte minst en världsartist.

Stort tack till alla i Mariebergsskogen och Karlstad som gjorde detta FRI möte till två inspirerande dagar som innehåll allt – natur, kultur och kvalitet.

Tack för denna gång!

Cortina Lange